

GLAS

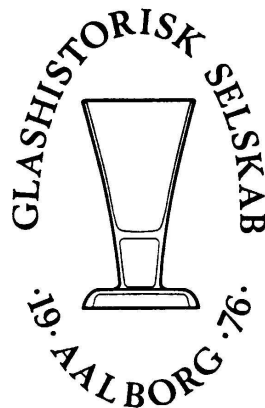
FRA

POCELÆNSFABRIKKEN DANMARK

HOLST & KNUDSEN

- LYNGBY -

Dette er et forsøg på at samle viden og billeder om glas,
som er importeret fra udenlandske og danske glasværker,
og slebet mønstre på glassliberiet på Porcelænsfabriken Danmark
Samt om glas der er produceret på P.D.L glasværk (1935-1943)

INDHOLD.

side 3 - 4 Kilde info fra Lyngby-Bogen 2006 -- Lise Skjøt-Pedersen - -
Porcelænsfabriken »Danmark« 1936-1969. Københavns Porcellains Maleri.

side 5 - 7 Kilde info: Glas fra Prøvesamlingen Holmegaard Glasværk

side 8 - 9 Katalogblad nr. 96 og nr. 97 fra Bent Preben Cardel samling.

side 10 - 11 Glas fra Bent Preben Cardel glassamling.

side 12 - 19 Udpluk fra GLASNYT nr. 34 December 2003
Artikel af Peter Schmidt Hansen : Dansk Glashistorie -
Porcelænsfabrikken Danmark

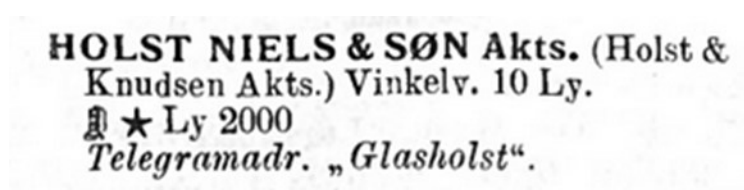
side 20 - 23 Sider med GLAS

Glasværket Danmark A/S Lyngby. 1943 oplysning fra Kraks

Kraks 1943 - 3. Glasværker

Kraks 1944 - Glas en gros (Glasværket Danmark er ikke med under glasværker!)

Kilde info fra Lyngby-Bogen 2006 -- Lise Skjøt-Pedersen - -
Porcelænsfabriken »Danmark« 1936-1969. Københavns Porcellains Maleri.

Glassliberi og glasværk

Holst & Knudsen havde også glassliberi på Howitzvej, og dette flyttede med til fabrikken i Lyngby. Der var ca. 70 medarbejdere i denne afdeling i 1942. Man sleb mønstre i importerede drikkeglas. I 1940 var der et stort sortiment i slebne drikkeglas og prydgenstande og i håndmalede glas. Man havde slebne glasserier i sortimentet helt frem til 1969, men glassliberiet ophørte ca. 1964. I januar 1942 gjorde man alvor af planer fra 1935 om at etablere et glasværk på fabrikken for at forsyne glassliberiet med drikkeglas. Glasværket blev opgivet i sommeren 1943 pga. brændselsmangel. Senere sleb man på glas fra Holmegaards Glasværk.

Importerede glasvarer

Import af drikkeglas og vaser m.m. var en vigtig del af virksomheden. I 1935 havde Holst & Knudsen import af glasvarer for 225.000 kr., medens der blev importeret porcelæn til dekoration for ca. 700.000 kr. I 1960'erne omtaler nyhedsbrevene til isenkræmmerne især en serie asietter og skåle, der hed Prisme, samt en række vinservicer.

En af forudsætningerne for etableringen af Porcelænsfabriken »Danmark« var altså, at Holst & Knudsen allerede drev en stor handels- og fremstillingsvirksomhed, der baserede sig på import af tysk porcelæn og glas.

Fra glassliberiet på porcelæns fabrikken i Lyngby mellem 1938 og 1943.
Foto Jørgen Balsløv. Byhistorisk Samling

Grønt vinglas med sort fod, som drejerlærling John Petersen fik love at puste i 1942, det blev gjort færdig af glasmageren. H. 8,3 cm.
Foto Henrik Wichmann

Snapseglass i Urania serien, h. 8,2 cm.
Foto Henrik Wichmann

Glasservicet er slebet på glassliberiet på Porcelænsfabriken »Danmark« i anledning af drejer Jørgen Balsløvs ældste datters barnedåb i 1941.
Foto Susanne Balsløv. Byhistorisk Samling

Kilde info: Prøvesamlingen Holmegaard Glasværk

NÆM 02204X00008728

Hvidvinsglas med sort fod og Bachus-slibning

Hvidvinsglas med konisk, glat kumme påsat sort fod. Om kummen slibning med druer og blade (Bachus-slibning).

Kundevare? Se også glas med samme slibning x8726 og x8727.

På kummen hvid mærkat: 1132564870, 85.00.

Glas fremstillet hos Lausitzer Lausitz i DDR.

Import til Lyngby Porcelænsfabrik og slebet samme sted.

Ikke fundet i kataloger.

Datering et skøn.

Højde 11,2 cm, diameter 7,8 cm.

PeriodeStart: 1950

PeriodeSlut: 1959

Komponenter:

Stykker: 1

Længde:

Bredde:

Højde: 11,2 cm

Tykkelse:

Dybde:

Vægt:

Farve: klar, sort

Materiale: glas

Forarbejdningsteknik: mundblæst

NÆM 02204X00005174

Likørglas med slebne drueklaser, Lyngby Porcelænsfabrik

Likørglas med konisk kumme, slebet med drueklaser, Med sort glat stilk og fod.

Højde 8,8 cm. Diameter 7,7 cm.

Passer til skål og drikkeglas med samme slibning, som findes i samlingen..

Leveret af Lyngby Glas til Porcelainsfabrikken, import som Lyngby Glas fik fra Sverige? og selv sleb på eget sliberi.

Litt. Tegninger drikkeglas. side 79. Drikkeglas Porcelænsfabrikken Danmark. Importerede glas måske færdigforarbejdet med slibninger på Holmegaard.

PeriodeStart: 1950

PeriodeSlut: 1959

Komponenter:

Stykker: 2

Længde:

Bredde:

Højde: 8,8 cm

Tykkelse:

Dybde:

Vægt:

Farve: klar, sort

Materiale: glas

Forarbejdningsteknik: mundblæst

Kilde info: Prøvesamlingen Holmegaard Glasværk

NÆM 02204X00008727

Likørglas med sort fod og slibning med druer og blade/ m Bachus slibning

Likørglas med konisk, glat kumme påsat sort fod. Om kummen slibning med druer og blade med navnet Bachus slibning (minder om Tåsinge-slibning).

Kundevare? Se også glas med samme slibning x8726 og x8728.

Under foden hvid mærkat: 1132564870, 45.00.

Glas fremstillet hos Lausitzer Lausitz i DDR.

Import til Lyngby Porcelænsfabrik og slebet samme sted.

Ikke fundet i kataloger.

Datering et skøn.

Højde 8,4 cm, diameter 5,9 cm.

PeriodeStart: 1950

PeriodeSlut: 1959

Komponenter:

Stykker: 1

Længde:

Bredde:

Højde: 8,4 cm

Tykkelse:

Dybde:

Vægt:

Farve: klar, sort

Materiale: glas

Forarbejdningsteknik: mundblæst

NÆM 02204X00016846

Vinglas m slebne drueklaser, Porcelænsfabrikken Danmark

Vinglas. Vinglasserie. Kegleformet kumme på hulformet fodplade med kort kuglestilk. Kumme i klart glas, slebet med 24 vindruer 3 g. Kuglestilk og fodplade røgtopas.

Højde. 13,0 cm.

Diameter. 10,0 cm.

Litt. Tegninger drikkeglas. side 79. Drikkeglas Porcelænsfabrikken Danmark. Importerede glas måske færdigforarbejdet med slibninger på Holmegaard.

Passer til skål med samme slibning, som findes i samlingen..

Leveret af Lyngby Glas til Porcelainsfabrikken, import som Lyngby Glas fik fra Sverige? og selv sleb på eget sliberi.

PeriodeStart: 1950

PeriodeSlut: 1959

Komponenter:

Stykker: 1

Længde:

Bredde:

Højde: 13,0 cm

Tykkelse:

Dybde:

Vægt:

Farve: klar/røgtopas

Materiale: glas

Forarbejdningsteknik: mundblæst

Kilde info: Prøvesamlingen Holmegaard Glasværk

NÆM 02204X00025307

Karaffel med sort hank og slibninger, Lyngby Porcelænsfabrik

Lille Karaffel med dråbeformet korpus og kort hals. Slibning på korpus af drueklaser og løv. Fod, lille hank og tragtformet prop i sort glas.

Fra Lyngby Glas/porcelæns fabrikken Danmark, udenlandsk produceret karaffel slebet i Lyngby.

H: 20,3 cm D: 9,8 cm.

Label: '1234567890 225,00'

Litteratur: Se tegninger af drikkeglas, s. 79 under

Drikkeglas fra Porcelænsfabrikken Danmark.

Datering et skøn.

PeriodeStart: 1940

PeriodeSlut: 1960

Komponenter: 2

Stykker: 1

Længde:

Bredde:

Højde: 20,3 cm

Tykkelse:

Dybde:

Vægt:

Farve: Klart / sort

Materiale: Glas

Forarbejdningsteknik: Mundblæst med slibninger

NÆM 02204X00008726

Lille skål på sort fod, med Bachus slibning

Lille halvkugleformet klar skål med påsat sort fod. Om kummen slibning med druer og blade (Bachus-slibning). Afsprængt og planslebet rand.

Se også drikkeglas med samme slibning x8727 og x8728.

Glas fremstillet hos Lausitzer Lausitz i DDR.

Import til Lyngby Porcelænsfabrik og slebet samme sted.

Ikke fundet i kataloger.

Datering et skøn.

Højde 7 cm, diameter 13 cm.

PeriodeStart: 1950

PeriodeSlut: 1959

Komponenter:

Stykker: 1

Længde:

Bredde:

Højde: 7 cm

Tykkelse:

Dybde:

Vægt:

Farve: kla, sort

Materiale: glas

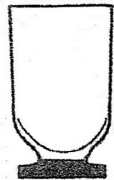
Forarbejdningsteknik: mundblæst

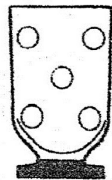
Drikkeglas Porcelænsfabrikken Danmark

96

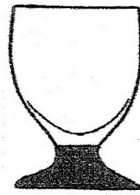
Glasiimport fra 1924 og Glasværk fra 1942 til 1944 med guldfarvet mærke HK
Holst & Knudsen virksomheden lå i Lyngby fra 1936 til den ophørte i 1969

Porcelænsfabrik. 1942
Snapseglass glatte
Cylindrisk med sort
tyk fodplade 7 mm
H.63 mm Br.39 mm

Porcelænsfabrik. 1942
Snapseglass slebne
Cylindrisk med sort
tyk fodplade 7 mm
8 mm slb.kugler 12g
H.63 mm Br.39 mm

Porcelænsfabrik. 1942
Hvidvinsglas glatte
Ægformet m/lysegrøn
kumme, mørkegrøn fod
H.82 mm Br.59 mm

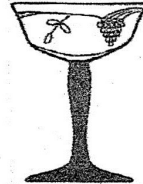
Porcelænsfabrik. 1944
Vinglasserie glatte
Ægformet med sort
fodplade let brun
sats smeltet kant
H.65 mm Br.40 mm

Porcelænsfabrik. 1944
Vinglasserie glatte
Ægformet kumme med
sort stilk og fodplade
H.67 mm Br.36 mm
kummelængde 50 mm

Porcelænsfabrik. 1945
Likorglas slebne
med 19 vindruer 3g.
sort stilk og fod
H.84 mm Br.76 mm

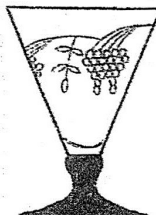
Porcelænsfabrik. 1945
Likorglas slebne
med 19 vindruer 3g.
sort stilk og fod
mærke slb.i Danmark
H.98 mm Br.76 mm

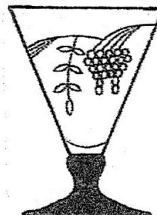
Porcelænsfabrik. 1945
Vinglasserie slebne
med 19 vindruer 3g.
med sort fodplade
H.60 mm Br.45 mm

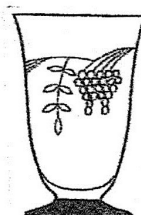
Porcelænsfabrik. 1945
Vinglasserie slebne
med 19 vindruer 3g.
sort kugle og fod
H.73 mm Br.50 mm

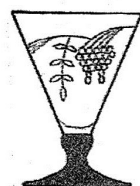
Porcelænsfabrik. 1942
Vinglasserie slebne
med 24 vindruer 3g.
sort kugle og fod
H.82 mm Br.61 mm

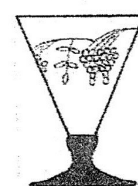
Porcelænsfabrik. 1944
Vinglasserie slebne
med 24 vindruer 3g.
med sort fod og
grønlig kumme
H.99 mm Br.70 mm

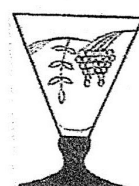
Porcelænsfabrik. 1944
Vandglas slebne med
24 vindruer 3g. er i
sort-grøn og brun fod
H.97 mm Br.62 mm
H.122 mm Br.80 mm

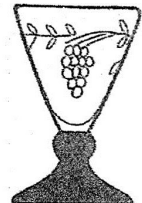
Porcelænsfabrik. 1944
Vinglasserie slebne
med 24 vindruer 3g.
brun kugle og fodpl.
H.87 mm Br.61 mm

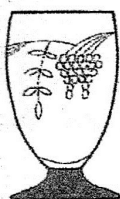
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
med 24 vindruer
Hebe slibning
sort knop og fod
H.85 Br.61 mm

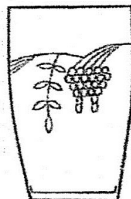
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
med 24 vindruer
grøn kumme og
sort knop og fod
H.97 Br.73 mm

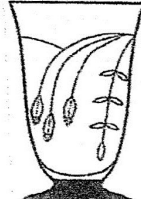
Porcelænsfabrik. 1943
Vinglasserie slebne
med 13 vindruer 3g.
bladranke stilkblad
sort kugle og fod
H.72 mm Br.48 mm

Porcelænsfabrik. 1942
Vinglasserie slebne
Ægformet kumme
med 24 vindruer 3g.
med sort fodplade
H.95-91 og 60 mm
Br.65-50 og 44 mm

Porcelænsfabrikken
Vand-Ølglas slebne
med 24 vindruer 3g.
Tondeform 3/8 Ltr.
H.120 Br.76 mm
H.120 Br.69 mm

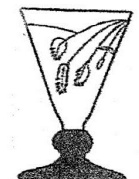
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
med 24 vindruer 3g.
lilla fodplade
H.98 Br.63 mm

Porcelænsfabrikken
Vandglas glatte
klokkeformet med
sort fodplade
H.98 mm Br.61 mm
H.121 mm Br.81 mm

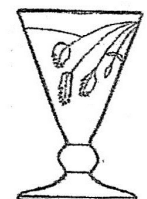
Porcelænsfabrikken
Vandglas slebne
klokkeformet med
sort fodplade
H.118 mm Br.77 mm

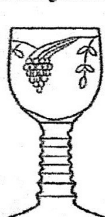
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
sort kugle og fodpl.
H.69 mm Br.46 mm
H.85 mm Br.61 mm
H.96 mm Br.71 mm

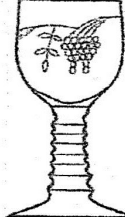
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
med 3 blade 2g.
røgfarget glas
H.55 Br.39 mm
H.65 Br.52 mm

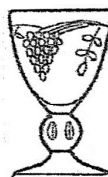
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
med grønlig kugle
og fodplade
H.67 mm Br.49 mm

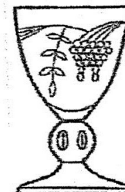
Porcelænsfabrikken
Snapseglass slebne
kuglet grøn stilk og
fodplade, 19 vindruer
3g. H.82 Br.37 mm

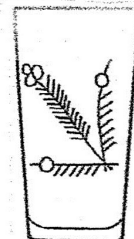
Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
kuglet grøn stilk og
fodplade, 24 vindruer
3g. H.101 Br.50 mm

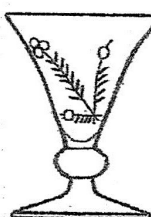
Porcelænsfabrikken
Snapseglass slebne
med 19 vindruer 3g.
lysegrøn fod og fire-
delt klemt knop
H.63 mm Br.40 mm

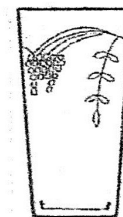
Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
med 24 vindruer 3g.
lysegrøn fod og fire-
delt klemt knop
H.78 mm Br.47 mm

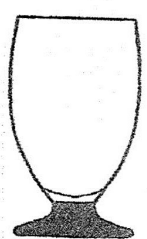
Porcelænsfabrikken
Øl-Vandglas slebne
med grangrene 2g.
H.105 mm Br.57 mm
H.135 mm Br.75 mm

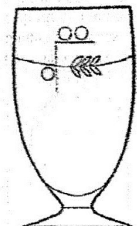
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Grangrene slb.2g.
H.69 mm Br.56 mm
H.85 mm Br.67 mm
H.109 gr. Br.79 mm

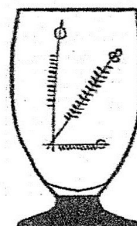
Porcelænsfabrikken
Vand-Ølglas slebne
med 24 vindruer 3g.
gren med 7 blade
H.120 mm Br.69 mm
H.133 mm Br.73 mm

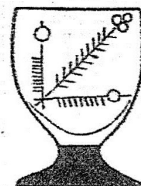
Porcelænsfabrikken
Øl-Vinglas glatte
Tondeformet med
sort fodplade
H.132 mm Br.68 mm

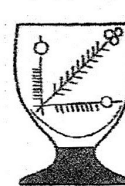
Porcelænsfabrikken
Øl-Vinglas slebne
slb. decoration 2g.
med ravgul fodplade
H.132 mm Br.65 mm
H.92 mm Br.48 mm

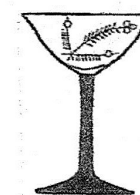
Porcelænsfabrikken
Øl-Vinglas slebne
med grangrene 2g.
med sort fodplade
H.132 mm Br.68 mm

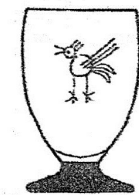
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
med grangrene 2g.
med sort fodplade
H.95 mm Br.65 mm
H.59 mm Br.45 mm

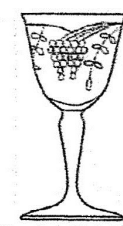
Porcelænsfabrikken
Hvidvinsglas slebne
med grangrene 2g.
lysegrøn kumme
med sort fodplade
H.82 mm Br.58 mm

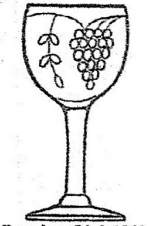
Porcelænsfabrikken
Likorskål slebne
med grangrene 2g.
sort stilk og fodpl.
H.102 mm Br.78 mm

Porcelænsfabrikken
Vinglas slebne med
fugl 1g. ægformet
med sort fodplade
H.78 mm Br.54 mm

Porcelænsfabrik. 1945
Likorglas slebne
med 24 vindruer 3g.
H.118 mm Br.60 mm
kumme H.55 mm
gullig sats

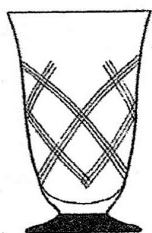

Porcelænsfabrik. 1943
Likorglas slebne
med 19 vindruer 3g.
H.99 mm Br.47 mm

Drikkeglas Porcelænsfabrikken Danmark

97

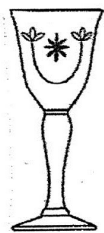
Glasimport fra 1924 og Glasværk fra 1942 til 1944 med guldfarvet mærke HK
Holst & Knudsen virksomheden lå i Lyngby fra 1936 til den ophørte i 1969

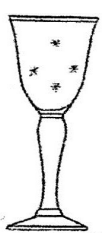
Porcelænsfabrikken
Vandglas slebne
klokkeformet med
skrå slb. firkanter
med sort fodplade
H.99 mm Br.64 mm

Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
Klokkeformet med
blangpoletet under
kumme sort stilk
H.122 Br.64 mm

Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
Paris som Urania
med stjerne og deko.
H.102 Br.45 mm

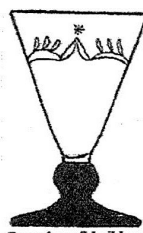
Porcelænsfabrikken
Snapseglass slebne
Urania med stjerner
og matsleben kant
H.102 Br.45 mm

Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
Blomst 2g. grønlig
kumme stilk og fod-
plade ravfarvet er
til karaffel med hank
H.111 Br.80 mm

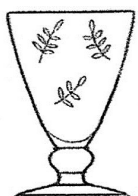
Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
Blomst 2g. hvid
kumme stilk og fod-
plade ravfarvet
H.113 Br.71 mm

Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
sleben mat overkant
sort kugle og fod
H.70 Br.47 mm

Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Blade og firkanter
grøn kumme med
sort kugle og fod
H.100 Br.82 mm

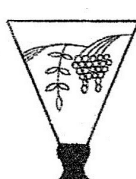
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
stilk med blade 8g.
grøn kumme med
klar kugle og fod
H.104 Br.72 mm

Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
med sort kugle og
fodplade
H.69 mm Br.46 mm

Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Vinlovsranker
H.95 Br.49 mm

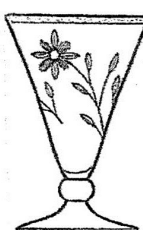
Porcelænsfabrik. 1944
Vinglasserie slebne
med 24 vindruer 3g.
brun kugle og fodpl.
H.87 mm Br.61 mm

Porcelænsfabrik. 1945
Likorglas slebne
med 24 vindruer 3g.
H.118 mm Br.60 mm
kumme H.55 mm
gullig sats

Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
9 vindruer og blomst
3g. med sort fod/knop
H.82 mm Br.55 mm

Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Blomst 2g. slb. mat
overkant, m/kugle
H.74 mm Br.48 mm
H.111gr.Br.72 mm

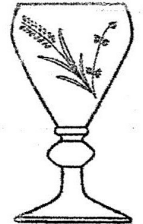
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Blomst og 5 streger
3g. røgfartvet kugle
og fodplade
H.70 Br.53 mm
H.115 Br.85 mm

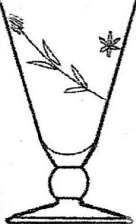
Porcelænsfabrikken
Øl-Vandglas slebne
Blomst og blade 2g.
H.88 mm Br.52 mm
H.107 mm Br.66 mm
H.120 mm Br.76 mm

Porcelænsfabrikken
Snapseglass slebne
Blomst og blade 2g.
H.85 mm Br.47 mm

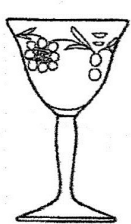
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Blomst og blade 2g.
H.97 mm Br.49 mm

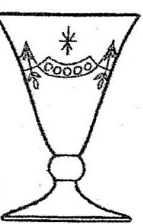
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Blomst og stjerner
stilk med kugle
H.85 mm Br.50 mm

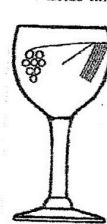
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Kornmod aks, stjerner
stilk med 3 kugler
H.77 mm Br.44 mm
H.83 mm Br.58 mm

Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
Blomst og dekoration
2g. Ravfarvet stilk og
fod. H.90 Br.54 mm

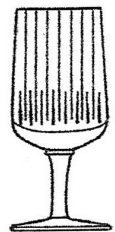
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Stjerne blomster mim.
3g. H.85 Br.59 mm

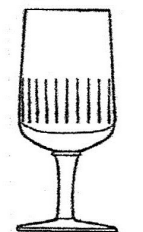
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Vindruer 8 og 5
streger 2 gange
rund glat stilk
H.84 mm Br.40 mm

Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
kumme med slebne
decorationer mørke-
rød fodplade
H.70 Br.57 mm

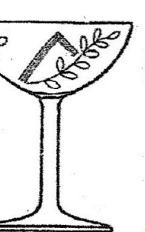
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Bering med slebne
korte og lange slb.
kumme konisk

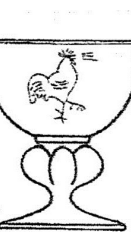
Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Trend med slebne
streger halvt op
Kumme konisk
H.82 Br.32 mm

Porcelænsfabrikken
Øl-Vandglas slebne
Blade 13 og 4 streger
4g. Tøndeformet
H.123 mm Br.76 mm

Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
Blade 9 og 4 streger
3g. H.90 Br.72 mm

Porcelænsfabrikken
Sandslb. på Gissselfeld
fra Holmegård med
materet overkant
H.84 mm Br.62 mm

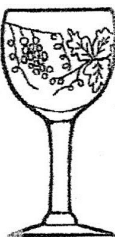
Porcelænsfabrikken
Slebne på Gissselfeld
fra Holmegård med
16 vindruer og vin-
lovranker med slib-
ning på fodpladen
H.113gr.Br.67 mm
H.76 Br.40 mm

Porcelænsfabrikken
Slebne på Gissselfeld
fra Holmegård med
16 vindruer og vin-
lovranker 3g.

Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Vindruer 16 og blade
stilk med 2 knopper
H.76 mm Br.50 mm

Porcelænsfabrikken
Vinglasserie slebne
Vindruer 16 og blade
rund glat stilk
H.80 mm Br.39 mm

Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
16 vindruer og
vinlovranker 3g.
H.107 Br.61 mm
H.90 Br.48 mm

Porcelænsfabrikken
Slebne på Kastrup
Gerdaglas 16 vin-
druer og vinlovranker
H.96 mm Br.60 mm

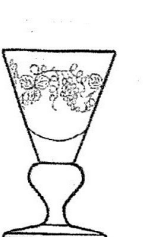
Porcelænsfabrikken
Likorglas slebne
16 vindruer og
vinlovranker 3g.
H.88 Br.49 mm
H.82 Br.38 mm

Porcelænsfabrikken
Øl-Vandglas slebne
Tøndeformet med
16 vindruer og vin-
lovranker 3g.
H.123 Br.69 mm

Porcelænsfabrikken
Slebne på Herredag
fra Holmegård med
16 vindruer blad-
ranker 3g.
H.109 Br.65 mm

Porcelænsfabrikken
Slebne på Herredag
fra Holmegård med
16 vindruer og vin-
lovranker 3g.
H.150 mm

Bent Preben Cardel Glassamling

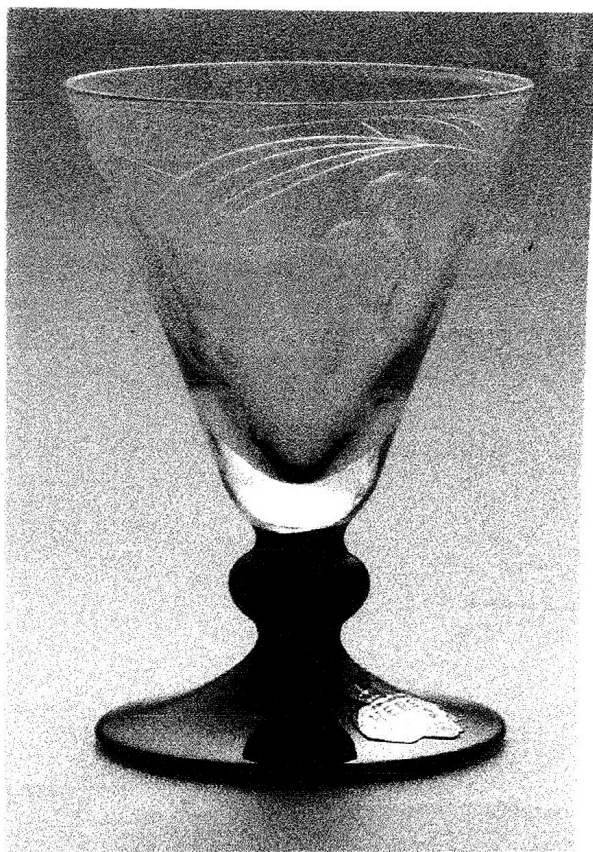
Vinglas med slibning 24 vindruer Porcelænsfabrik Danmark

Vinglasserie med slibning 24 vindruer Bachusserie med sort knop og fodplade, slibningen er slebet på Holst & Knudsens virksomhed Porcelænsfabrikken Danmark i Lyngby. Der er påklæbet et gyldent mærke med påskrift *Hebe slibning Dansk HK* som er deres forbogstaver HK

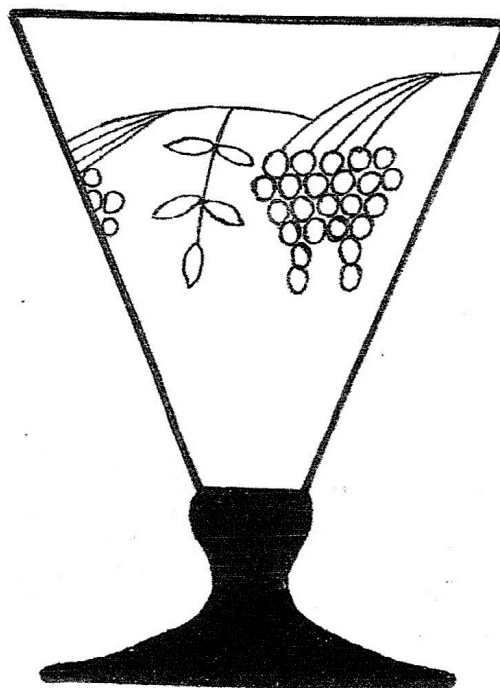
Højde 85 mm Bredde 61 mm

Litt.: ingen fundne med slibning

26-03-2016 F0652 M14

0652

Bent Preben Cardel Glassamling

Ølglas slebne 24 vindruer og 7 blade Porcelænsfabrik Danmark

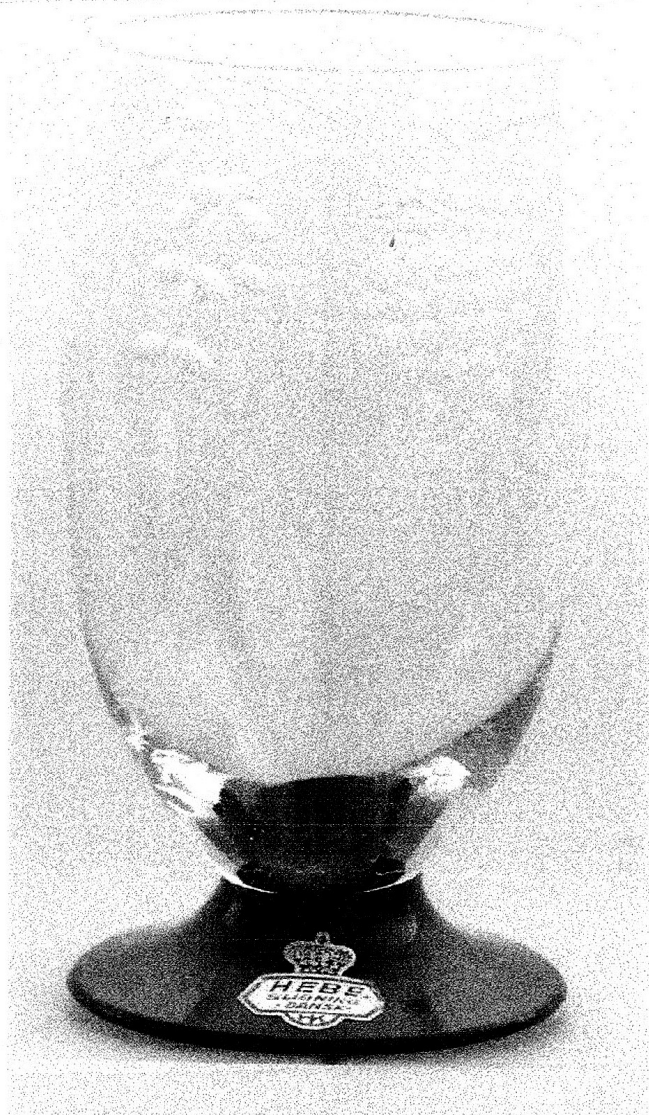
Vinglasserie med slibning 24 vindruer og 7 blade 3 gange tøndeformet med sort fod-plade påsat gyldent mærke med påskrift *Hebe slibning Dansk HK* som er deres forbogstaver HK Holst & Knudsen

Design: Ukendt

Højde 132 mm Bredde 67 mm

Litt.: Ingen fundne

23-03-2018 F3116 M14

3116

GLASNYT

Udgivet af Glashistorisk Selskab Aalborg * 1976

Nummer 34.

December 2003

17 årgang

Indhold.

- Side. 3 Svar til Niels Ove Pedersen ang. glasspørgsmål.
- Side. 4-7 Lørdag den 13.09.03 G.S.Aa på tur til Heerings samling på Anneberg
- Side. 8-13 Referat: 8 oktober 2003 Mig og Mine FLASKER Poul Lyng fortæller.
- Side. 14-20 Dansk Glashistorie - Porcelænsfabrikken Danmark. artikel v./P.S.Hansen
- Side. 21 Til skræk og advarsel !
- Side. 22 Brev til Aalborg Historiske Museum Vedrørende Glassamlingen.
- Side. 23 Svar til G.S.Aa vedr.: Glassamlingen på A. H. M.

Udpluk fra GLASNYT nr. 34 December 2003

Artikel af Peter Schmidt Hansen : Dansk Glashistorie - Porcelænsfabrikken Danmark

Dansk Glashistorie – Porcelænsfabrikken Danmark.

De større danske glasværkers historie og produktion er efterhånden rimelig godt belyst, senest med Jan Kochs bog om Fyens Glasværk, men der gemmer sig en række mindre glasværker, som ikke bør overses. Denne artikel er inspireret af en udstilling, som Byhistorisk Samling i Lyngby netop har åbnet om Porcelænsfabrikken Lyngby.

Valby Glasværk og Eiby Glasværk

Depressionen i 30'erne medførte, at mange lande søgte at beskytte hjemlig produktion ved told og andre importrestriktioner. I Danmark ramte det glasimporten fra blandt andet Sverige og Tyskland, og skabte grobund for en opblomstring af de hjemlige industrier.

I Danmark startede Valby Glasværk i 1933 og i 1938 stiftes Eiby Glasværk A/S ved Glostrup, begge på initiativ af Peder Pedersen. Ingen af de to glasværker fik dog økonomisk succes. I 1937 måtte Valby Glasværk rekonstrueres for endeligt at lukke i 1957. Eiby Glasværk holdt kun til 1940, så måtte det rekonstrueres. Det genopstod som Ejbyholm Glasværk i 1941 med ny konstruktion i 1945, men glasproduktionen stoppede vist nok endeligt i 1950. Vi kender desværre ikke meget til glassene fra fabrikkerne.

Valby Glasværk koncentrerede sig om halvindustrielle glas, d.v.s. medicinflasker, konservesglas og husholdningsglas. Eiby/Ejbyholm glasværk startede i samme bane, men forsøgte sig efter krigen med mundblæst glas med glasmagere fra Holmegård og Odense. I 1949 var der således ansat 17 glasmagere på fabrikken.

Vareknapheden i 1940'erne accelererede behovet for dansk produktion og resulterede i etableringen af flere nye danske glasværker. Nogle eksempler er Kavilla i Næstved, Schous Fabrikkers glasproduktion i Ravnsbøl ved Lyngby og Porcelænsfabrikken Danmarks glasproduktion i Lyngby.

Lyngby Porcelænsfabrik

Porcelænsfabrikken i Lyngby blev etableret i 1937 af firmaet Holst & Knudsen. Holst og Knudsen var på det tidspunkt et af Danmarks største engrosfirmaer indenfor porcelæn og glas, med porcelænsmaleri, glassliberi og hovedkontor på Howitzvej i Frederiksberg, hvor virksomheden beskæftigede 120 medarbejdere

Holst & Knudsen, der havde en stor kundekreds inden for glasservice, besluttede i 1941 også at starte egen glasproduktion i Lyngby for at sikre leverancen under

besættelsen. I en bygning vest for porcelænsfabrikken etableredes glasværket med to temperovne, en digel glasovn, en køleovn og en elektrisk ovn til dekorationer. Energikilden var ellers bygas og det skulle senere vise sig at blive fabrikationens akilleshæl.

Produktionen begyndte i januar 1942 med mundblæste serviceglas og med maskinel afsprængning og kantsmeltning. Produktionen var varieret med både klart glas, farvet glas og dekoreret glas. De få glas, der i dag med sikkerhed kan henføres til produktionen er et hvidt snapseglass med "sort" fod* og et grønt hvidvinsglas*

***se Fig. 1 og 2**

Jeg vedlægger desuden tegninger af 4 sortfodede snapseglass,* der kan stamme fra Porcelænsfabrikken. Det ene – et tragtformet, slebet glas – fremgår af fabrikkens 1969 katalog, men er på det tidspunkt importeret fra Lausitzer, Østtyskland. De andre tre er mere tvivlsomme. Når jeg hævder til Lyngby er det fordi glassatsen i de to uslebne glas er mørkere end samtidige glas fra Kastrup og Holmegård. Det slebne, ægformede glas, har derimod klar glassats, men kan være importeret.

***se Fig. 3, 4, 5 og 6**

Sliberiet fra Howitzvej blev flyttet til Lyngby og i 1942 beskæftigedes i alt ca. 75 personer ved glasfremstilling, sliberi og dekoration. Vi ved endnu ikke, hvor længe produktionen varede, men allerede i slutningen af 1944 måtte produktionen reduceres væsentligt på grund af gasmangel. Man forsøgte med tørvegass, men da også soda leverancerne stoppede, var det slut med glasproduktionen. Alt tyder på, at der ikke kom gang i glasfremstillingen igen efter krigen

Aktiviteterne i Lyngby og Frederiksberg var i 1942 sammensmeltet under det fælles selskab Niels Holst & Søn A/S med Niels Holst's søn, Tage Holst som daglig leder, assisteret af Wortmann, der skulle blive fabrikkens sidste direktør. Efter krigen koncentrerede porcelænsfabrikken sig om udviklingen af nye porcelænsstel, udviklede og med dekoration af danske designere. Derved blev fabrikken eksponent for en væsentlig stilfornyelse af stel og køkkenudstyr, ikke mindst med Danild-serien, det ildfaste porcelæn, der tålte ovnvarme. Porcelænsfabrikkens produkter står derfor i dag som en markant eksponent for Danskernes boligudstyr i 1950'erne og 1960'erne.

I 1969 var det slut. Som et særsyn besluttede ejerne at træde i likvidation, mens det endnu var gode tider og fabrikkens indtjening og formue var intakt. De danske konkurrenter til fabrikken, der især var Den Kgl. Porcelænsfabrik og Bing&Grøndahl, var ikke interesserede i at overtage fabrikken, der dermed lukkede permanent.

Niels Holst & Søn fortsatte aktiviteten som glasgrossist efter krigen da importtilladelserne igen begyndte at flyde fra 1946. Prismæssigt var især de tjekkiske og tyske glasværker konkurrencedygtige og i den sidste prisliste* fra 1969 kan vi se, at sortimentet er helt overtaget af importerede skåle, vaser og serviceglas.

*se Fig. 7

Porcelænsfabrikken nåede desværre ikke at sætte samme præg på udviklingen af glas som på porcelæn. Faktisk kender vi kun ganske få glas fra den korte produktionstid. Det kan skyldes, at man satsede på at lave de glastyper, der ikke længere kunne importeres og at vi derfor ikke kan skelne glassene fra de importerede. Vi vil meget gerne have læsernes hjælp til at komplettere billedet af sortimentet, så hvis nogen ligger inde med oplysninger om glas fra Porcelænsfabrikken, eller fra de andre små værker, vil vi meget gerne komplettere oplysningerne.

Peter Schmidt Hansen

Kilder. Tidsskriftet Ingeniøren Nr. 45, 1942
Danske Flasker. Mogens Schlüter 1984.

VINSERVICER
SKÅLE
KANDER m.v.

"PORCELÆNSFABRIKEN
DANMARK", LYNGBY

GLASSORTIMENT FRA
VIRKSOMHEDENS SIDSTE
PRISLISTE JANUAR 1969

					
BACHUS DRUE	BERING + TREND	DANILO	DIAMANT	PARIS URANIA	TRADITION
					
ANNE	ELBA	FABIOLA	MAI	SENORITA	

KRYSTALSERIER

								
ANNA	GLORIA	HELGA	IDA	LENE	MINEX	6592	6593	6523
								
MAILAND	PRISME	SIGRID	STEFFI	ULLA	VENUS	KARO		

SNAPSEGLAS

HØJDE 63 mm

MUNDING 39 mm

STILK & FOD 7 mm
FOD DIAM 32 mm

KUMME 32 mm

RUMFANG

PORCELÆNSFABRIKEN DANMARK
1942 - 1944

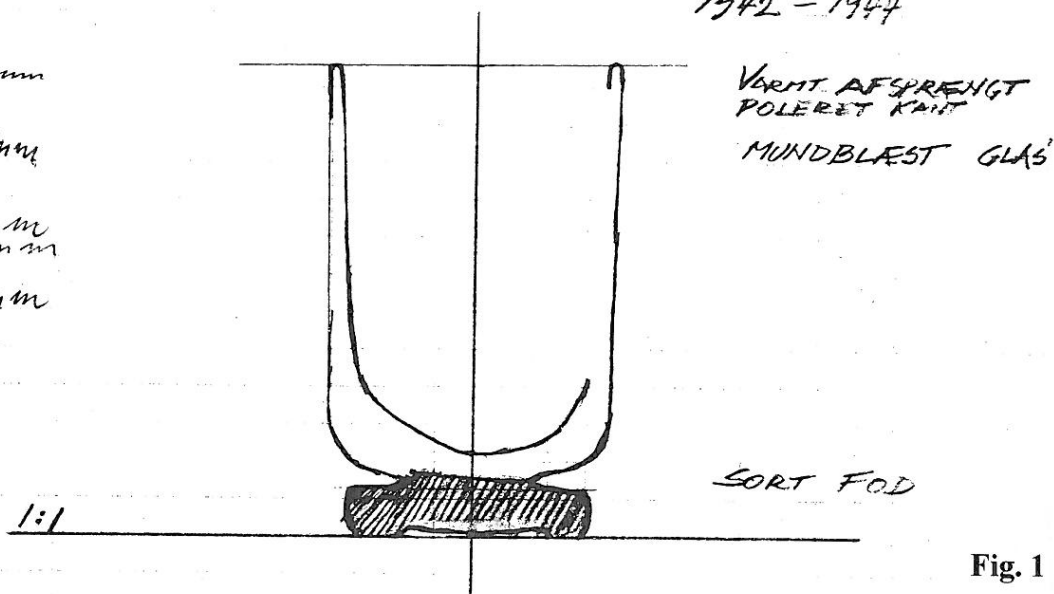

Fig. 1

HVIDVINSGLAS, GRØNT

HØJDE 82 mm

MUNDING 59 mm

STILK & FOD 9 mm

FOD DIAM. 58 mm

KUMME 50 mm

RUMFANG

PORCELÆNSFABRIKEN DANMARK

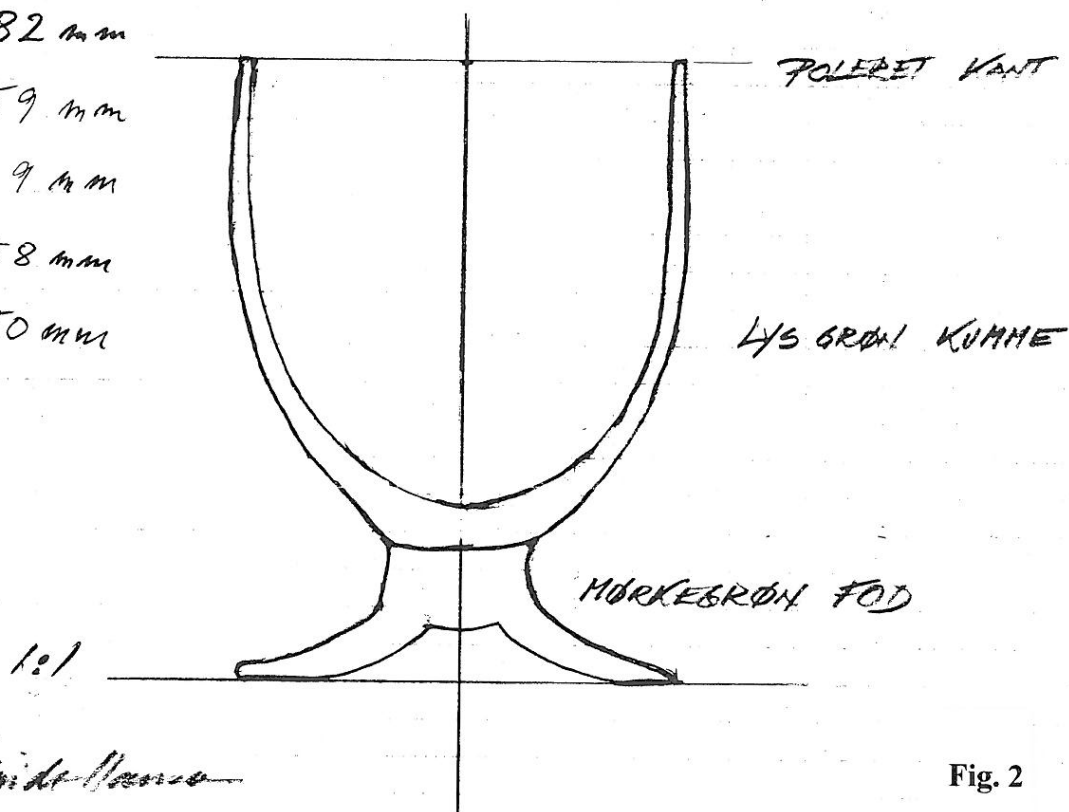

Fig. 2

17/10-03 Hvidt Bæver

PORCELÆNSFABRIKEN
 DANMARK
 (LAUSITZER-ØSTT.)

DRUE

HØJDE 72 mm
 KUNNE 47 mm
 STILK & FOD 25 mm
 MUNDING 49 mm
 FOD 43 mm
 RUMFANG 35 ml

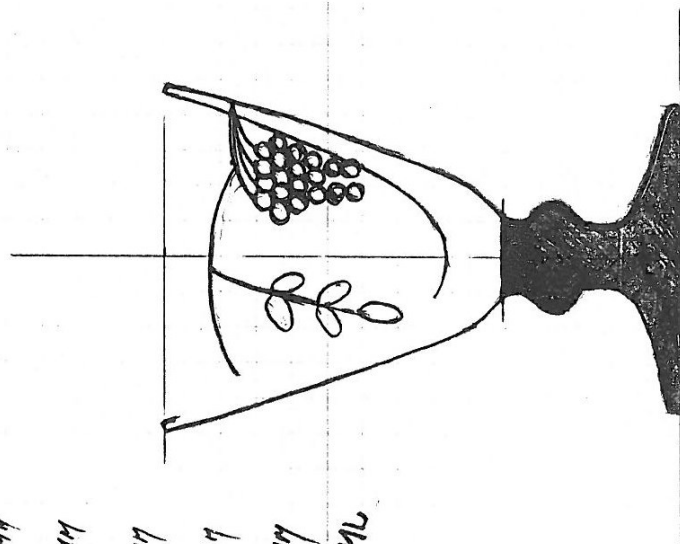

Fig. 3

HØJDE 59 mm
 KUNNE 47 mm
 STILK & FOD 12 mm
 MUNDING 42 mm
 FOD 44 mm
 RUMFANG 45 ml

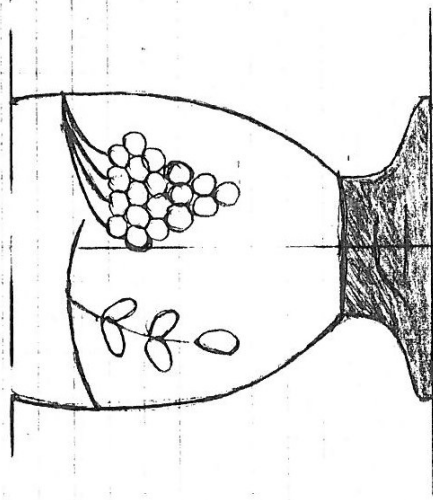

Fig. 4

0
MASKE
PORCELENSFABRIKEN
1942-44 ?

HØJDE 65 mm

KUNNE 58 mm

SKAL & FOD 7 mm

MUNDING 40 mm

FOD 33 mm

RUMFANG 44 cc

VARMT AFSPRENGT
SMELTET KANT

LET BRUN
SATS

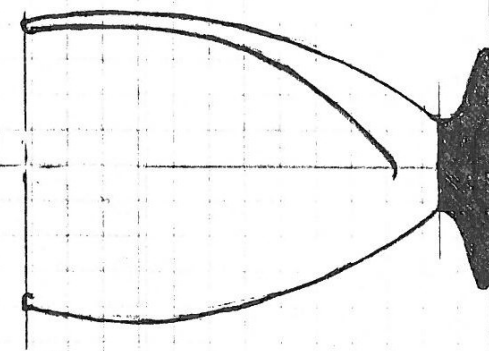

Fig. 5

MASKE
PORCELENSFABRIKEN
1942-44 ?

HØJDE 67 mm

KUNNE 50 mm

SKAL & FOD 17 mm

MUNDING 36 mm

FOD 35 mm

RUMFANG 25 cc

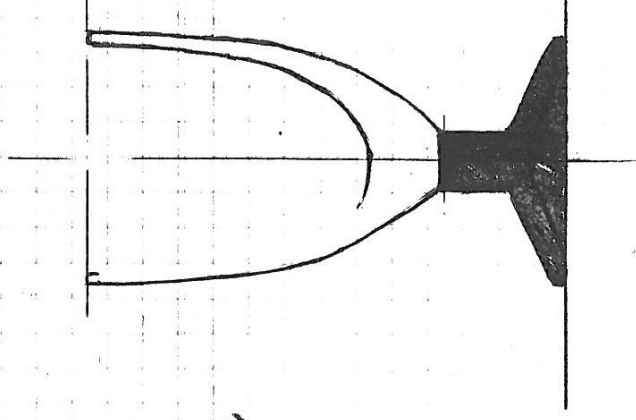
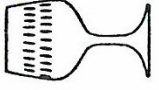
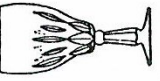
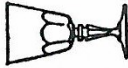

Fig. 6

VINSERVICER
SKÅLE
KANDER m.v.

"PORCELENSFABRIKEN
DANMARK", LYNGBY
GLASSORTIMENT FRA
VIRKEOMHEDENS SIDSTE
DELISTE JANUAR 1969

							
BACHUS DRUE	BERING + TREND		DANILO	DIAMANT	PARIS URANIA		TRADITION
							
ANNE	ELBA	FABIOLA	MAI	SENORITA			

KRYSTALSERIER

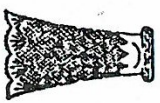
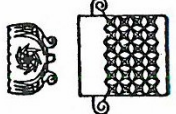
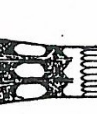
								
ANNA	GLORIA	HELGA	IDA	LENE	MINEX	DÖBERN		
								
MAILAND	PRISME	SIGRID	STEFFI	ULLA	VENUS	KARO		

Fig. 7

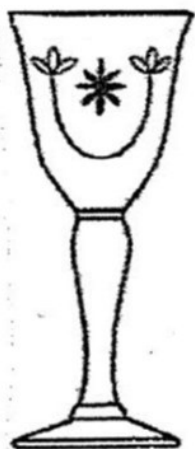
GLAS som er importeret fra udenlandske og danske glasværker, og der er slebet mønstre på glassliberiet på Porcelænsfabriken Danmark, Lyngby.

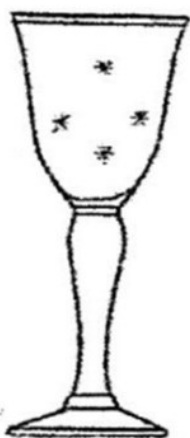
PARIS: Rødvinglas H. 16,7 cm. Br. 9,5 cm.

Foto: Morten Koborg

Porcelænsfabrikken
Likørglas slebne
Paris som Urania
med stjerne og deko.
H.102 Br.45 mm

Porcelænsfabrikken
Snapseglass slebne
Urania med stjerner
og matsleben kant
H.102 Br.45 mm

"Bent Preben Cardel tegning"

Pluk fra Katalogblad nr. 97 fra
Bent Preben Cardel samling

